

Informatiefolder staaroperatie twee ogen

Met uw oogarts heeft u afgesproken dat u binnenkort wordt geopereerd aan staar (cataract) aan beide ogen op één dag. Deze operaties vinden plaats in het Dagbehandelcentrum van Oogartsenpraktijk Delfland. In deze folder vindt u de informatie die u helpt met het voorbereiden op deze ingrepen. Heeft u na het lezen nog vragen, dan kunt u ze stellen aan de oogarts, assistent of een andere medewerker van de praktijk. Ook kunt u per email uw vragen stellen via info@oapd.nl. Tijdens openingstijden kunt u bellen met 015-2126959. Wij streven naar optimale informatievoorziening en proberen uw vragen zo snel mogelijk te beantwoorden.

Wat is staar?

Staar is een vertroebeling van de lens in het oog. Dit komt meestal doordat het weefsel waaruit de lens is opgebouwd, is verouderd. Door de vertroebeling van de lens, bereiken de lichtstralen de binnenkant van het oog minder goed, of zelfs helemaal niet. Hierdoor ziet u minder goed. Meestal ervaart u het zien van kleuren ook anders.

De intake

Zodra besloten is tot een staaroperatie aan beide ogen zal allereerst een intake plaatsvinden om te onderzoeken of uw gezondheid het toestaat om de operaties onder lokale verdoving te ondergaan. Een van de assistenten zal met u een vragenlijst doornemen en onder meer noteren welke medicijnen u gebruikt.

De lensmeting (oculometrie of biometrie)

Bij de staaroperatie zal in beide ogen een kunstlens worden geïmplant. Om de juiste sterkte te bepalen van deze lens, moet een lensmeting gedaan worden. Dit onderzoek duurt ongeveer vijftien minuten en kan op verschillende manieren uitgevoerd worden. Afhankelijk van de mate waarin de lens is vertroebeld, bepaalt de oogarts welke methode het beste is. Meestal is de lenssterkte te bepalen met lasermeetapparatuur. Als de lens al té troebel is, kan een meting met geluidsgolven gedaan worden. Er wordt een meting aan beide ogen gedaan zodat daarna de bepaling van de juiste lenssterktes kan worden berekend.

Draagt u **harde contactlenzen** dan mag u deze gedurende **4 weken** voor deze lensmeting niet dragen. Contactlenzen vervormen namelijk het hoornvlies en dat maakt de meting minder betrouwbaar. **Zachte lenzen** moeten gedurende **2 weken** uit.

Na het vooronderzoek krijgt u het volgende in een enveloppe mee:

- 2 kleine flaconnetjes (tropicamide en phenylephrine) oogdruppels. Deze dient u, voorafgaand aan/op de dag van uw operatie te gebruiken (zie verderop voor druppelinstructies).

- een recept voor (2 verschillende) oogdruppels die u ná de operatie moet gaan gebruiken (Dexamethason en Yellox). Denkt u eraan het recept tijdig bij de apotheek te brengen en de druppels op te halen bij uw apotheek?
- Deze flesjes met oogdruppels voor na uw operatie moet u ten minste 3 weken gebruiken. Mocht 1 van de flesjes eerder dreigen leeg te raken belt u dan s.v.p. naar de praktijk, wij sturen dan een nieuw recept naar uw apotheek.

Gebruikt u **bloedverdunners**, dan hoeft u hier **NIET** mee te stoppen!

Vlak voor de ingreep

De 2 kleine flaconnetjes (tropicamide en phenylephrine) oogdruppels zijn pupilverwijdende druppels. Deze dient u allebei 1 uur voor de operatie EN 10 minuten later nogmaals te druppelen in beide ogen - uit iedere flacon steeds 1 druppel in elk oog. Het maakt niet uit welke druppel u eerst in het oog doet. U kunt wel waziger gaan zien als de druppels goed zijn ingewerkt. U kunt nadat de druppels zijn ingewerkt niet zelfstandig deelnemen aan het verkeer.

Op de operatiedag meldt u zich bij het Dagbehandelcentrum, welke ± 150 m verderop is gelegen (aan de Ezelsveldlaan 154, richting de Oostpoortbrug, zie kaartje achterin de folder).

N.B. Er is in het operatiecomplex beperkt plaats. Wij vragen u dus vriendelijk om u te laten afzetten en na de operatie weer op te laten halen. Op aanvraag en alleen indien nodig, is er plaats voor maximaal 1 begeleider!

De operaties vinden plaats onder druppelverdooving. Na binnenkomst op de operatieafdeling krijgt u hiervoor de noodzakelijke verdoovingsdruppels van de assistent. Ook krijgt u nog meer druppels om de pupillen wijd te houden. De oogarts zal na het starten van de procedure ook nog verdoovingsvloeistof voor de binnenkant van het oog gebruiken. De druppels verdoven vooral de buitenkant van het oog. U zult van de hele operatie nagenoeg niets voelen. Wat u wel zult merken is het felle licht dat gebruikt wordt tijdens de operaties. Zeker in het begin van de operatie kan dit licht hinderlijk zijn. Het oog moet altijd even 'wennen' aan dit felle licht van de operatielamp.

U mag gewoon eten en drinken voor de operaties, maar u mag op de operatiedag geen sieraden, make up (ook geen dagcrème, i.v.m. het plakken van het afdekdoek) of een horloge dragen. Ook een hoortoestel moet tijdens de operaties worden uitgedaan. Na de verdooving met druppels wordt u naar de operatiekamer gebracht en worden de operatiestoel, de operatiemicroscoop en overige apparatuur in positie gebracht. Wij zorgen ervoor dat u zo comfortabel mogelijk ligt. Na het desinfecteren van het operatiegebied wordt u bedekt met een steriel afdeklaken. Alleen het oog, dat als eerste geopereerd zal worden, blijft onbedekt. Voordat er daadwerkelijk wordt begonnen aan de eerste operatie wordt nogmaals uw naam en geboortedatum

gecontroleerd. Hierna wordt ook gecontroleerd welk oog er eerst wordt behandeld en welke lenssterkte geïmplanteerd moet worden.

De operatie

Nadat in het hoornvlies een opening van enkele millimeters is gemaakt, wordt de troebele ooglens uit het zakje waar deze in zit, verwijderd. Vervolgens wordt een heldere kunstlens in het zakje (van de oude lens) geplaatst. De speciale apparatuur zorgt ervoor dat de kunstlens op dezelfde plaats als de oorspronkelijke lens komt. De opening waardoor wordt geopereerd is zo klein dat hechten meestal niet nodig is. Als alles vlot verloopt dan duurt het opereren ongeveer een half uur per oog. Afhankelijk van het verloop van de ingreep wordt soms een beschermend doorzichtig oogkapje aangebracht.

Na de behandeling van het eerste oog wordt alles in gereedheid gebracht voor het tweede oog. De instrumenten worden vervangen en het andere oog wordt dan ook met een nieuwe afdekdoek bedekt. Wederom worden uw naam en geboortedatum, welk oog en de lenssterkte gecontroleerd. De tweede operatie wordt op dezelfde manier als de eerste uitgevoerd. Ook het tweede oog krijgt soms na de ingreep een doorzichtig kapje. Als u een oogkapje heeft gekregen, moet deze blijven zitten tot de volgende ochtend.

In beide ogen wordt een dikke, vette zalf achtergelaten. Deze zalf werkt ontstekingsremmend en zorgt voor een waziger zicht direct na de operatie.

Direct na de operatie

Na de operatie wordt u weer naar de voorbereidingsruimte gebracht. Hier kunt u rustig bijkomen en krijgt u iets te eten en te drinken. Als u vindt dat u voldoende bent hersteld, kunt u naar huis. U kunt na de operatie **niet** zelfstandig deelnemen aan het verkeer. Wij willen graag dat u een begeleider vraagt voor het brengen en halen, ook als u met het openbaar vervoer komt.

Na de operatie zijn de ogen nog wel iets gevoelig. Er wordt immers een klein wondje in het slijmvlies van het oog gemaakt. Dit kan schurend aanvoelen en sommige patiënten ervaren dit als een zandkorrelgevoel. De druppels die de pupil groot hebben gemaakt kunnen soms ook voor hoofdpijnlachten zorgen. De geopereerde ogen kunnen soms verschillend aanvoelen.

Bij pijn kunt u 2 tabletten Paracetamol à 500mg innemen. Als dit na één uur niet voldoende geholpen heeft, belt u dan de oogarts op **015-2126959**. De dienstdoende oogarts is **alleen voor spoedgevallen** 24 uur per dag via dit telefoonnummer te bereiken.

Een dag na de operatie

Een dag na de operatie zal een telefonische controle plaatsvinden, tenzij de oogarts u anders heeft geïnformeerd. Als u op vrijdag bent geopereerd, vindt de telefonische controle dus op zaterdag plaats. De oogkapjes (indien aanwezig) mag u de volgende ochtend verwijderen. In de periode na de operatie kunnen de ogen nog een beetje rood zijn. Dit is niet erg en de roodheid zal vlot herstellen.

Op de ochtend van de dag na de operatie begint u met de oogdruppels die u van tevoren gehaald heeft bij de apotheek (Dexamethason 3x per dag en Yellox 2x per dag in beide ogen). Deze druppels zijn nodig om de kans op een ontsteking te verkleinen. Leest u altijd eerst de bijsluiters. Hierin staat informatie over het gebruik van de druppels en de mogelijke bijwerkingen.

Bij sommige oogdruppels kunnen hulpmiddelen geleverd worden om het druppelen te vergemakkelijken. Uw apotheker kan u hierover adviseren.

De druppels die u na de operatie gaat gebruiken moet u in ieder geval drie weken druppelen in beide ogen. In principe zal er genoeg in de flacons zitten. Mocht dit toch sneller op zijn dan kunt u bij uw apotheek eenmalig een herhaling van de druppels ophalen. Heeft u meer dan eenmalig een herhaling nodig, dan kunt u telefonisch een extra herhaalrecept opvragen. Gebruik de verschillende druppels niet te snel na elkaar. Een paar minuten tussen de druppels wordt aanbevolen.

NB: Indien u oogmedicatie gebruikt voor andere aandoeningen blijft u deze gebruiken tenzij anders met de oogarts/optometrist is afgesproken.

Adviezen na de operatie

- U mag absoluut NIET in het geopereerde oog wrijven;
- U mag douchen en uw haar wassen (past u wel op met zeep/shampoo in het oog);
- Oog make-up wordt tot een week na de operatie afgeraden;
- U mag tot 2 weken na de operatie géén contactlenzen in;
- Tenzij uw oogarts anders voorschrijft, mag u de dag na de operatie weer aan het werk; houdt hierbij wel rekening met uw zicht – dit kan nog wazig zijn;
- U kunt zo nodig uw eigen bril dragen (bedenk wel dat de sterkte in uw brillenglazen niet meer correct is!);
- Vermijd in de eerste week *zware* lichamelijke arbeid, bukken en tillen mag wel;
- Autorijden, sporten en zwemmen worden afgeraden tot één week na de operatie;
- U mag reizen, ook per vliegtuig.
- Indien na de eerste operatie uw oude bril niet meer voldoet, kunt u tijdelijk een vensterglas laten plaatsen bij de opticien. Laat u hierbij goed adviseren: een vensterglas geeft niet voor iedereen een verbetering.

Vier weken na de operatie

Ongeveer vier weken na de operaties zal een eindcontrole plaatsvinden.

Mocht een bril(aanpassing) nodig zijn, dan kan de opticien dit (ten vroegste 6 weken na de operaties) voor u verzorgen en de benodigde metingen verrichten.

Complicaties

Staaroperaties worden in Nederland heel vaak uitgevoerd. Voor iemand met een redelijke gezondheidstoestand heeft deze operatie weinig risico's. De complicaties zijn onder te verdelen in ernstige en niet ernstige complicaties. Het risico op complicaties is afhankelijk van veel factoren en per patiënt verschillend. Over het algemeen verloopt 97% van de operaties zonder complicaties. Direct na de behandeling van het eerste oog bespreekt de oogarts kort met u hoe de operatie verlopen is. Als er geen bijzonderheden zijn opgetreden zal het tweede oog direct worden behandeld. Op basis van het verloop van de operatie aan het eerste oog, kan de oogarts besluiten de operatie aan het tweede oog uit te stellen totdat het eerste oog is genezen. Uiteraard zal hierover met u gecommuniceerd worden tijdens de behandeling.

Ernstige complicaties komen zelden voor maar kunnen wel slechtaandheid of zelfs blindheid tot gevolg hebben. Zo kan er bijvoorbeeld een infectie ontstaan na de operatie (endophthalmitis). Dit komt ongeveer éénmaal per duizend operaties voor en ontstaat meestal drie dagen tot twee weken na de ingreep. Alarmsymptomen zijn met name toenemende pijn, roodheid en alsnog verminderde gezichtsscherpte na de operatie. Andere ernstige complicaties zijn bijvoorbeeld een bloeding in het oog of loslating van het netvlies.

Niet ernstige complicaties hebben meestal alleen een langere herstelperiode tot gevolg. Zo kan er bijvoorbeeld vocht in het netvlies komen (cystoid macula oedeem). Dit kan in de regel goed behandeld worden. Ook kunnen er lensresten in het oog zijn achtergebleven. Deze resten kunnen een ontstekingsreactie in het oog veroorzaken. Meestal kan dit worden behandeld met oogdruppels maar soms is een tweede ingreep nodig om de lensresten te verwijderen. Uw oogarts zal de mogelijke complicaties met u bespreken.

De nieuwe lenzen kunnen direct na de operaties nog zorgen voor schitteringen en flits- of lichtsensaties. De ogen en de hersenen moeten nog even wennen aan de nieuwe situatie. Deze zogenaamde dysfotopsie-klachten verdwijnen meestal met de tijd. Soms duurt dit enkele maanden.

Als u één van onderstaande symptomen ervaart na de operatie moet u contact opnemen met de praktijk (**015-2126959**). Buiten openingstijden kunt u het keuzemenu afluisteren en de instructies volgen voor contact met de dienstdoende oogarts.

Alarmsymptomen:

- steeds erger wordende: pijn, roodheid van het oog of wazig zien;
- een niet ronde pupil;
- acute flitsen en vlekken zien.

Nastaar

Soms ontstaat een vertroebeling van het lenszakje waarin de kunstlens geplaatst is. Dit noemen wij nastaar en komt ongeveer in 20% van de gevallen voor. Het kan soms vrijwel direct na de operatie optreden, maar ook pas na maanden of zelfs jaren. U merkt dit doordat de gezichtsscherpte weer wazig wordt. Soms ziet u kringen (halo's) rondom lampen en lichten.

De nastaarbehandeling is eenvoudig en wordt door de oogarts verricht met een speciale laser. Het is geen operatie. De laserbehandeling vindt poliklinisch plaats. Indien de nastaar snel optreedt na de staaroperatie, zal eerst de genezing van het geopereerde oog worden afgewacht alvorens de nastaar wordt behandeld.

Een bril na de operatie

De oogarts streeft er meestal naar de sterkte van de kunstlens dusdanig aan te passen dat, indien u een vertebril had, u die na de operatie niet meer nodig heeft. In de meeste gevallen zal echter een reststerkte overblijven (de kans op een reststerkte is groter als u in het verleden een refractieve laserbehandeling heeft ondergaan). De mate van de reststerkte hangt o.a. af van de brilsterkte vóór de operatie. Een leesbril zult u waarschijnlijk wel nodig hebben na een staaroperatie, omdat kunstlenzen zich niet aan verschillende afstanden kunnen aanpassen (accommoderen). De oogarts zal de mogelijkheden met u bespreken.

Indien een bril nodig blijkt, raden we u aan pas 6 weken na de operaties een meting bij de opticien te laten doen voor een nieuwe bril.

Vragen

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, kunt u tijdens openingstijden van de praktijk bellen met 015-2126959. Als u beschikt over internet dan kunt u via email (info@oapd.nl) of via de website (www.oapd.nl) uw vragen stellen.

Waar word ik geopereerd?

Ingang poli nr 108a, hier hebt u de eerste afspraak en de vervolg-onderzoeken (gehad).

Ingang Operatie-gedeelte nr 154 I.

Vindt u het fijn om een video van oogarts Fleur Goezinne te bekijken met een heldere uitleg over staar en het verloop van een staaroperatie, dan kunt u deze link volgen: <https://youtu.be/G54aUj0LO9w?si=9NfF0QGG5pxRwWia>

of de QR code scannen:

Organisatie: Oogartsenpraktijk Delfland	
Documentnummer/versie: OKF01B/03	Datum vaststelling: 20-02-2024
Documentverantwoordelijke/auteur: K.L. de Roon Hertoge	Laatste herziening: 21-1-2026
Documentbeheerder: N. de Roon Hertoge	Datum evaluatie: 21-01-2028